

คณิตศาสตร์ ป.3

บทที่ 12

เงินและบันทึก
รายรับรายจ่าย

ใบความรู้และแบบฝึกหัด

พร้อมเฉลยละเอียด

ฉบับพิเศษ • พร้อมพิมพ์ A4

ใบความรู้ 4 เรื่อง

แบบฝึก 32 ข้อ

เฉลย 8 หน้า

สอดคล้องขอบเขต ค 2.1 ป.3/1

ภาพประกอบต้นฉบับ • แผนภาพคณิตศาสตร์ตรวจสอบได้

แผนสอนรายบทแบบใช้ได้จริง

เป้าหมายที่วัดได้

- อ่านและเขียนจำนวนเงินเป็นบาท/สตางค์
- รวมเงินและทอนเงิน
- แก่โจทย์เงินหนึ่งถึงสองชั้น
- อ่านและจัดทำบันทึกรายรับรายจ่ายอย่างง่าย

สอน 5 ช่วง • 70 นาที

- 1 สืบหาของจริง / ความรู้เดิม 10 นาที
- 2 สร้างแบบจำลอง 15 นาที
- 3 คิดตัวอย่างร่วมกัน 15 นาที
- 4 ฝึกอิสระและอธิบาย 20 นาที
- 5 ตรวจสอบผิดพลาด 10 นาที

เช็กก่อนเรียน

รู้จักเหรียญ ธนบัตร การบวก-ลบ และความสัมพันธ์ 100 สตางค์เท่ากับ 1 บาท

100 สตางค์เท่ากับกี่บาท

1

จ่าย 20 บาท ของราคา 13 บาท
ทอนเท่าไร

2

รายรับทำให้ยอดเงินเพิ่มหรือลด

3

เกณฑ์ผ่านและซ่อมเสริม

- ผ่าน: แบบทดสอบท้ายบทอย่างน้อย 6 จาก 8 ข้อ
- อธิบายวิธีคิดได้ด้วยคำพูด ภาพ หรือประโยคสัญลักษณ์
- ถ้าผิดซ้ำ ให้ย้อนใบความรู้เฉพาะทักษะ ใช้ของจริง แล้วทำโจทย์ต่างตัวเลขในวันถัดไป

หน่วยเงินและการแลก

จำนวนเงินประกอบด้วยบาทและสตางค์ และเงินมูลค่าเท่ากันอาจจัดเป็นหลายแบบ

$$25 + 25 + 25 = 75 \text{ สตางค์}$$

แก้ความรู้

- 100 สตางค์ = 1 บาท
- เขียนบาทกับสตางค์ให้ตรงหน่วย
- ตรวจสอบค่ารวม ไม่ใช่จำนวนชิ้นของเงิน

ครูชวนคิด / จุดสังเกต

ใช้เงินจำลองและให้แลก 100 สตางค์เป็น 1 บาทหลายรูปแบบ

ตัวอย่างคิดที่ละเอียด

3 เหรียญ 25 สตางค์รวมเท่าไร

คำนวณ 3 คูณ 25 = 75
ยังไม่ครบ 100 สตางค์
ตอบ 75 สตางค์

1
2
3

เช็กความเข้าใจ 1 นาที

เหรียญ 25 สตางค์ 3 เหรียญ รวมเป็นเงินเท่าไร

คำตอบ

การบวก ลบ และเงินทอน

ตั้งบาทตรงบาท สตางค์ตรงสตางค์ และแลกทุก 100 สตางค์เป็น 1 บาท

จ่าย 100 บาท

ราคา 67 บาท 50 สตางค์

ทอน 32 บาท 50 สตางค์

ราคา + เงินทอน = เงินที่จ่าย

แก้ความรู้อย่างไร

- เงินรวมใช้บวก
- เงินทอน = เงินที่จ่าย - ราคาสินค้า
- ตรวจสอบด้วย ราคา + เงินทอน = เงินที่จ่าย

ครูชวนคิด / จุดสังเกต

ให้เด็กนับทอนจากราคาขึ้นไปถึงเงินที่จ่ายเป็นอีกวิธีตรวจสอบ

ตัวอย่างคิดที่ละเอียด

จ่าย 100 บาท ชื้อของ 67 บาท 50 สตางค์
เขียน 100 บาทเป็น 99 บาท 100 สตางค์
ลบ 67 บาท 50 สตางค์
ทอน 32 บาท 50 สตางค์

1
2
3

เช็กความเข้าใจ 1 นาที

จ่าย 100 บาท ชื้อของ 67 บาท 50 สตางค์ ได้เงินทอนเท่าไร

คำตอบ

โจทย์ปัญหาเงินสองชั้น

แยกกรณารวม ส่วนลด เงินที่จ่าย และเงินทอนเป็นคนละชั้น

ราคารวม 44 บาท 50 สตางค์

จ่าย 50 บาท

ทอน 5 บาท 50 สตางค์

ราคา + เงินทอน = เงินที่จ่าย

แก้ความรู้

- เขียนหน่วยครบทุกบรรทัด
- ประมาณยอดก่อนคำนวณ
- ไม่ตอบเงินทอนก่อนหายอดที่ต้องจ่ายจริง

ครูชวนคิด / จุดสังเกต

ใช้ตาราง ราคา-จ่าย-ทอน ลดการนำจำนวนผิดคู่มาลบ

ตัวอย่างคิดที่ละเอียด

สมุด 28 บาท 50 สตางค์ และดินสอ 16 บาท จ่าย 50 บาท

1 ราคารวม 28 บาท 50 สตางค์ + 16 บาท = 44 บาท 50 สตางค์

2 เงินทอน 50 บาท - 44 บาท 50 สตางค์

3 ได้ 5 บาท 50 สตางค์

เช็กความเข้าใจ 1 นาที

สมุด 28 บาท 50 สตางค์ ดินสอ 16 บาท จ่าย 50 บาท ทอนเท่าไร

คำตอบ

